

Ομοφοβία και διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τον χάρτη πορείας της ΕΕ κατά της ομοφοβίας και των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου (2013/2183(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 8 και 10 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 21,
- έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών,
- έχοντας υπόψη τη σύσταση CM/Rec(2010)5 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης προς τα κράτη μέλη σχετικά με μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου, η οποία εγκρίθηκε στις 31 Μαρτίου 2010,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Στρατηγική για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση» (COM(2010)0573),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής για το 2012 σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (COM(2013)0271) και τα συνοδευτικά έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής,
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με οδηγία του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού (COM(2008)0426), και τη θέση του με ημερομηνία 2 Απριλίου 2009 επί της εν λόγω προτάσεως¹,
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές για την προαγωγή και προστασία της άσκησης όλων των ανθρώπινων δικαιωμάτων από λεσβίες, ομοφυλόφιλους και αμφιφυλόφιλα, διεμφυλικά και διαφυλικά πρόσωπα (ΛΟΑΔΔ), οι οποίες εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη συνεδρίασή του στις 24 Ιουνίου 2013,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Νοεμβρίου του 2010, με τίτλο «ομοφοβία, τρανσφοβία και διακρίσεις λόγω γενετήσιου προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου»,

¹ ΕΕ C 137 Ε της 27.5.2010, σ. 68.

- έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα της έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις λεσβίες, τους ομοφυλόφιλους, τα αμφιφυλόφιλα και τα διεμφυλικά άτομα, η οποία εκπονήθηκε από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) και δημοσιεύθηκε στις 17 Μαΐου 2013,
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του FRA, της 1ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με την κατάσταση της ισότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δέκα έτη μετά την αρχική εφαρμογή των οδηγιών περί ισότητας,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 24ης Μαΐου 2012, σχετικά με την καταπολέμηση της ομοφοβίας στην Ευρώπη¹,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2010-2011)²,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 14ης Μαρτίου 2013, σχετικά με την ενίσχυση του αγώνα κατά του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των εγκλημάτων μίσους³,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A7-0009/2014),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι θεμελιωμένη στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεων της, η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει να καταπολεμήσει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Ιούνιο του 2013, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε αυστηρές κατευθυντήριες γραμμές για την προαγωγή και προστασία της άσκησης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τα άτομα ΛΟΑΔΔ εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ότι θα πρέπει να διασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία τους εντός ΕΕ·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση συντονίζει ήδη τη δράση της μέσω ολοκληρωμένων πολιτικών στον τομέα της ισότητας και της μη διάκρισης μέσα από την «Απαγόρευση των διακρίσεων και ίσες ευκαιρίες για όλους – Στρατηγική-πλαίσιο», στον τομέα της ισότητας των φύλων με τη «Στρατηγική για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών 2010-2015», στον τομέα της αναπηρίας με την «Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία 2010-2020», και στον τομέα της ισότητας των Ρομά με το «Πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά μέχρι το 2020»·

¹ ΕΕ C 264 Ε της 13.9.2013, σ. 54.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0500.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0090.

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι στη «Στρατηγική για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση», η Επιτροπή αναγνωρίζει την αναγκαιότητα της ανάπτυξης επιμέρους πολιτικών που αφορούν συγκεκριμένα θεμελιώδη δικαιώματα, με βάση τις Συνθήκες·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην έρευνα της ΕΕ του 2013 για τους ΛΟΑΔ, ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) διαπίστωσε ότι, σε ολόκληρη την ΕΕ, κατά το έτος που προηγήθηκε της έρευνας, ένας στους δύο ερωτηθέντες ΛΟΑΔ θεωρούσε ότι είχε υποστεί μεροληπτική μεταχείριση ή παρενόχληση λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ένας στους τρεις είχε υποστεί μεροληπτική μεταχείριση κατά την πρόσβαση σε αγαθά ή υπηρεσίες, ένας στους τέσσερις είχε δεχθεί σωματική επίθεση και ένας στους πέντε είχε υποστεί μεροληπτική μεταχείριση σε σχέση με την απασχόληση ή το επαγγελματικό περιβάλλον·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων συνέστησε στην ΕΕ και στα κράτη μέλη να αναπτύξουν σχέδια δράσης για την προαγωγή του σεβασμού των ΛΟΑΔ και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Μάιο του 2013, έντεκα υπουργοί ισότητας¹ ζήτησαν από την Επιτροπή να θεσπίσει μια ολοκληρωμένη πολιτική της ΕΕ για την ισότητα των ΛΟΑΔ, και ότι δέκα κράτη μέλη² έχουν ήδη θεσπίσει ή συζητούν παρόμοιες πολιτικές σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει απευθύνει δεκάκις έκκληση για ένα ολοκληρωμένο μέσο πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ισότητα σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου·

Γενικά ζητήματα

1. καταδικάζει απερίφραστα κάθε διάκριση με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου και εκφράζει την έντονη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων, των διεμφυλικών και των διαφυλικών (ΛΟΑΔΔ) εξακολουθούν να μην γίνονται πάντοτε απολύτως σεβαστά στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
2. πιστεύει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν διαθέτει επί του παρόντος μια ολοκληρωμένη πολιτική για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ΛΟΑΔΔ·
3. αναγνωρίζει ότι την ευθύνη για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων φέρουν από κοινού η Επιτροπή και τα κράτη μέλη· καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει τις αρμοδιότητές της στον μέγιστο βαθμό, μεταξύ άλλων διευκολύνοντας την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών· καλεί τα κράτη μέλη να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο και τη σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τα μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου·

¹ Της Αυστρίας, του Βελγίου, της Γαλλίας, της Δανίας, της Ιταλίας, των Κάτω Χωρών, της Κροατίας, του Λουξεμβούργου, της Μάλτας, της Σουηδίας και της Φινλανδίας.

² Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Κροατία, Μάλτα και Πορτογαλία.

Περιεχόμενα του χάρτη πορείας

4. καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους αρμόδιους οργανισμούς να εργαστούν από κοινού για τη χάραξη μιας ολοκληρωμένης πολυετούς πολιτικής για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ΛΟΑΔΔ, δηλαδή ενός χάρτη πορείας, μιας στρατηγικής ή ενός σχεδίου δράσης που θα περιλαμβάνει τα θέματα και τους στόχους που ορίζονται κατωτέρω·

A. Οριζόντιες δράσεις για την εφαρμογή του χάρτη πορείας

- i) Η Επιτροπή θα πρέπει να εργαστεί για να διασφαλίσει τα υφιστάμενα δικαιώματα σε όλες τις εργασίες και τους τομείς αρμοδιότητάς της μέσω της ενσωμάτωσης των ζητημάτων που συνδέονται με τα θεμελιώδη δικαιώματα των ΛΟΑΔΔ σε κάθε συναφή εργασία – για παράδειγμα, κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών πολιτικών και προτάσεων ή κατά την παρακολούθηση της εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου·
- ii) Η Επιτροπή θα πρέπει να διευκολύνει, να συντονίζει και να παρακολουθεί την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών μέσω της ανοικτής μεθόδου συντονισμού·
- iii) Οι συναφείς οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound), της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας (CEPOL), της Ευρωπαϊκής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust), του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου (EJN) και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO), θα πρέπει να ενσωματώσουν στο έργο τους ζητήματα που σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου και να συνεχίσουν να παρέχουν στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη τεκμηριωμένες συμβουλές σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα των ΛΟΑΔΔ·
- iv) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να συλλέγουν ανά τακτά διαστήματα συναφή και συγκρίσιμα στοιχεία σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑΔΔ στην ΕΕ, από κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς και τη Eurostat, τηρώντας πλήρως τους κανόνες της ΕΕ για την προστασία δεδομένων·
- v) Από κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν την εκπαίδευση και την ανάπτυξη ικανοτήτων των εθνικών φορέων ισότητας, των εθνικών οργανισμών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και άλλων οργανώσεων που έχουν αναλάβει την προώθηση και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ΛΟΑΔΔ·
- vi) Από κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν την ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων ΛΟΑΔΔ·

B. Γενικές διατάξεις στον τομέα της απαγόρευσης διακρίσεων

- i) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενοποιήσουν το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της ΕΕ, επιδιώκοντας την έγκριση της προτεινόμενης οδηγίας για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού, μεταξύ άλλων μέσω της διασάφησης του πεδίου εφαρμογής και του σχετικού κόστους των διατάξεών της·
- ii) Η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι συναφείς οργανισμοί θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις εμπειρίες πολλαπλών διακρίσεων και βίας που βιώνουν οι λεσβίες (αφενός λόγω φύλου και αφετέρου λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού), και να τις χρησιμοποιήσουν για να χαράξουν και να εφαρμόσουν πολιτικές κατά των διακρίσεων·

Γ. Απαγόρευση διακρίσεων στην απασχόληση

- i) Η Επιτροπή θα πρέπει να επικεντρωθεί ειδικά στο ζήτημα του σεξουαλικού προσανατολισμού κατά την παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας 2000/78/ΕΚ για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία¹, καθώς και στο ζήτημα της ταυτότητας φύλου κατά την παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας 2006/54/ΕΚ για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης².
- ii) Από κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς, η Επιτροπή θα πρέπει να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με τις οποίες τα διεμφυλικά και τα διαφυλικά άτομα θα καλύπτονται από τον όρο «φύλο» της οδηγίας 2006/54/ΕΚ για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης·
- iii) Οι φορείς ισότητας θα πρέπει να παροτρύνονται να ενημερώνουν τα άτομα ΛΟΑΔΔ, καθώς και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τις οργανώσεις εργοδοτών, σχετικά με τα δικαιώματά τους·

Δ. Απαγόρευση διακρίσεων στην εκπαίδευση

- i) Η Επιτροπή θα πρέπει να προαγάγει την ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου μέσω των προγραμμάτων της για τη νεολαία και την εκπαίδευση·
- ii) Η Επιτροπή θα πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της τυπικής εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά το διδακτικό υλικό και τις πολιτικές κατά του εκφοβισμού και κατά των διακρίσεων, μέσω της μη δεσμευτικής ανοικτής μεθόδου συντονισμού·

¹ ΕΕ L 303, 2.12.2000, σ. 16.

² ΕΕ L 204, 26.7.2006, σ. 23.

- iii) Η Επιτροπή θα πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών στους τομείς της νεολαίας και της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας για τους νέους και της κοινωνικής εργασίας, μέσω της μη δεσμευτικής ανοικτής μεθόδου συντονισμού.

E. Απαγόρευση διακρίσεων στην υγεία

- i) Η Επιτροπή θα πρέπει να συμπεριλάβει τα θέματα υγείας που αφορούν τους ΛΟΑΔΔ στις ευρύτερες συναφείς πολιτικές υγείας στρατηγικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και της ισότητας στον τομέα της υγείας, όπως και στη διαμόρφωση ενιαίας φωνής της ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή όσον αφορά τα θέματα υγείας.
- ii) Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας προκειμένου να αποσύρει τις διαταραχές ταυτότητας φύλου από τον κατάλογο των ψυχικών και συμπεριφορικών διαταραχών και να διασφαλίσει μια μη παθολογοποιητική αναταξινόμηση στις διαπραγματεύσεις της 11ης έκδοσης της διεθνούς ταξινόμησης των νόσων (ICD-11).
- iii) Η Επιτροπή θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη σε ό, τι αφορά την κατάρτιση των επαγγελματιών του τομέα υγείας.
- iv) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να διεξαγάγουν έρευνες σχετικά με θέματα υγείας που αφορούν ειδικά τους ΛΟΑΔΔ.
- v) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμπεριλάβουν τους ΛΟΑΔΔ στα εθνικά σχέδια και στις πολιτικές στον τομέα της υγείας και να διασφαλίσουν ότι τα θέματα υγείας που αφορούν ειδικά τους ΛΟΑΔΔ λαμβάνονται υπόψη στα προγράμματα κατάρτισης, στις πολιτικές για τον τομέα της υγείας και στις έρευνες για την υγεία.
- vi) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν ή να επανεξετάσουν τις διαδικασίες νομικής αναγνώρισης του φύλου με στόχο τον πλήρη σεβασμό του δικαιώματος των διεμφυλικών ατόμων στην αξιοπρέπεια και τη σωματική ακεραιότητα.

ΣΤ. Απαγόρευση διακρίσεων στον τομέα των αγαθών και των υπηρεσιών

- i) Η Επιτροπή θα πρέπει να επικεντρωθεί ειδικά στην πρόσβαση των διεμφυλικών ατόμων σε αγαθά και υπηρεσίες κατά την παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας 2004/113/ΕΚ για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών¹.

Ζ. Ειδικές δράσεις για τα διεμφυλικά και τα διαφυλικά άτομα

¹ ΕΕ L 373, 21.12.2004, σ. 37.

- i) Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει ότι, σε οιαδήποτε μελλοντική νομοθεσία στον τομέα της ισότητας, καθώς και σε τυχόν αναδιατυπώσεις, η ταυτότητα φύλου θα περιλαμβάνεται στους λόγους βάσει των οποίων απαγορεύεται η εισαγωγή διακρίσεων·
- ii) Η Επιτροπή θα πρέπει να ενσωματώσει σε όλες τις σχετικές πολιτικές της ΕΕ τα θέματα που αφορούν ειδικά τα διεμφυλικά και τα διαφυλικά άτομα, ώστε να αντικατοπτρίζεται η προσέγγιση που ακολουθείται στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ισότητα των φύλων·
- iii) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν για την ενημέρωση και την κατάρτιση των εθνικών φορέων ισότητας σχετικά με τα δικαιώματα και τα θέματα που αφορούν ειδικά τα διεμφυλικά και τα διαφυλικά άτομα·
- iv) Η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι αρμόδιοι οργανισμοί θα πρέπει να αντιμετωπίσουν την υφιστάμενη έλλειψη γνώσεων, έρευνας και σχετικής νομοθεσίας όσον αφορά τα δικαιώματα των διαφυλικών ατόμων·

H. Ιθαγένεια, οικογένεια και ελεύθερη κυκλοφορία

- i) Η Επιτροπή θα πρέπει να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να διασφαλίσει την εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/ΕΚ σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών¹, καθώς και της οδηγίας 2003/86/ΕΚ σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης², ώστε να είναι σεβαστές όλες οι μορφές οικογένειας που αναγνωρίζονται επίσημα από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών·
- ii) Η Επιτροπή θα πρέπει, κατά προτεραιότητα, να υποβάλει προτάσεις για την αμοιβαία αναγνώριση των αποτελεσμάτων όλων των ληξιαρχικών εγγράφων σε ολόκληρη την ΕΕ, προκειμένου να μειθούν τα νομικά και διοικητικά εμπόδια που δημιουργούν διακρίσεις για τους πολίτες και τις οικογένειές τους κατά την άσκηση του δικαιώματός τους στην ελεύθερη κυκλοφορία·
- iii) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν κατά πόσον οι περιορισμοί που επιβάλλονται σε σχέση με την τροποποίηση των ληξιαρχικών εγγράφων και των εγγράφων ταυτότητας των διεμφυλικών ατόμων υπονομεύουν τη δυνατότητά τους να ασκούν το δικαίωμά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία·
- iv) Τα κράτη μέλη που έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη συμβίωση, την καταχωρισμένη συμβίωση ή τον γάμο ζευγαριών του ίδιου φύλου θα πρέπει να αναγνωρίζουν τις σχετικές διατάξεις που έχουν θεσπίσει άλλα κράτη μέλη·

Θ. Ελευθερία του συνέρχεσθαι και της έκφρασης

¹ ΕΕ L 158, 30.4.2004, σ. 77.

² ΕΕ L 251, 3.10.2003, σ. 12.

- i) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τον σεβασμό των δικαιωμάτων της ελευθερίας της έκφρασης και του συνέρχεσθαι, ιδίως στο πλαίσιο των παρελάσεων υπερηφάνειας (Gay Pride) και παρόμοιων εκδηλώσεων, μεριμνώντας για τη νόμιμη διεξαγωγή των εν λόγω εκδηλώσεων καθώς και για την αποτελεσματική προστασία των συμμετεχόντων·
- ii) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφύγουν τη θέσπιση νέων νομοθετημάτων και να προβούν σε επανεξέταση υφιστάμενων νομοθετημάτων τα οποία περιορίζουν την ελευθερία της έκφρασης σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου·
- iii) Η Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να λάβουν υπόψη ότι τα κράτη μέλη που θεσπίζουν νόμους προκειμένου να περιορίσουν την ελευθερία της έκφρασης σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου παραβιάζουν τις αξίες στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, και να αντιδράσουν αναλόγως·

I. Ρητορική μίσους και εγκλήματα μίσους

- i) Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί τα κράτη μέλη και να τους παρέχει βοήθεια όσον αφορά θέματα σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου και έκφρασης φύλου στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας¹, ιδίως όταν πρόκειται για εγκλήματα που διαπράχθηκαν λόγω προκατάληψης ή διάκρισης που θα μπορούσε να συνδέεται με τα προσωπικά χαρακτηριστικά των θυμάτων·
- ii) Η Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει αναδιατύπωση της απόφασης πλαίσιο του Συμβουλίου για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου, συμπεριλαμβάνοντας και άλλες μορφές εγκλημάτων λόγω προκατάληψης και πρακτικές υποκίνησης μίσους, μεταξύ άλλων για λόγους σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου·
- iii) Από κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς, η Επιτροπή θα πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την κατάρτιση και την εκπαίδευση των αστυνομικών δυνάμεων, των εισαγγελικών και δικαστικών αρχών και των υπηρεσιών υποστήριξης των θυμάτων·
- iv) Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων θα πρέπει να συνδράμει τα κράτη μέλη ώστε να βελτιώσουν τη συλλογή συγκρίσιμων στοιχείων σχετικά με τα εγκλήματα ομοφοβικού και τρανσφοβικού μίσους·
- v) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταγράφουν και να διερευνούν τα εγκλήματα μίσους που διαπράττονται σε βάρος των ΛΟΑΔΔ και να θεσπίσουν ποινική νομοθεσία που θα απαγορεύει την υποκίνηση μίσους λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου·

¹ ΕΕ L 315, 14.11.2012, σ. 57.

IA. Άσυλο

- i) Από κοινού με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) και τους αρμόδιους οργανισμούς, και εντός του πεδίου εφαρμογής της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας και νομολογίας, η Επιτροπή θα πρέπει να συμπεριλάβει συγκεκριμένα ζητήματα που σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου στην εφαρμογή και την παρακολούθηση της νομοθεσίας στον τομέα του ασύλου, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 2013/32/ΕΕ σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας¹, και της οδηγίας 2011/95/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας².
- ii) Από κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνήσουν για την επαρκή κατάρτιση –μεταξύ άλλων μέσω των υφιστάμενων προγραμμάτων κατάρτισης– των επαγγελματιών στον τομέα του ασύλου, συμπεριλαμβανομένων των υπευθύνων για τις συνεντεύξεις και των διερμηνέων, ώστε να μπορούν να χειρίζονται ζητήματα που αφορούν ειδικά τα άτομα ΛΟΑΔΔ.
- iii) Από κοινού με την EASO και σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν συστηματική τεκμηρίωση της νομικής και κοινωνικής κατάστασης των ΛΟΑΔΔ στις χώρες καταγωγής και τη διάθεση των εν λόγω πληροφοριών στους αρμόδιους λήψης αποφάσεων στον τομέα του ασύλου, στο πλαίσιο των πληροφοριών σχετικά με τη χώρα καταγωγής (ΠΧΚ).

IB. Διεύρυνση και εξωτερικές δράσεις

- i) Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να παρακολουθεί τα θέματα που σχετίζονται ειδικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου στις υπό ένταξη χώρες.
- ii) Η Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, ο Ειδικός Εντεταλμένος της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν συστηματικά τις κατευθυντήριες γραμμές του Συμβουλίου για να προάγουν και να προστατεύουν την άσκηση όλων των ανθρώπινων δικαιωμάτων από τους ΛΟΑΔΔ, και να υιοθετήσουν ενιαία στάση κατά την αντιμετώπιση των παραβιάσεων των δικαιωμάτων αυτών.
- iii) Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης θα πρέπει να θέτουν στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο και των κρατών μελών τις πληροφορίες που λαμβάνουν από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑΔΔ σε τρίτες χώρες.

¹ ΕΕ L 180, 29.6.2013, σ. 60.

² ΕΕ L 337, 20.12.2011, σ. 9.

5. τονίζει ότι η ολοκληρωμένη αυτή πολιτική πρέπει να σέβεται τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οργανισμών της και των κρατών μελών·
6. υπενθυμίζει ότι πρέπει να γίνεται σεβαστή η ελευθερία της έκφρασης και της ανάπτυξης πεποιθήσεων και απόψεων σύμφωνα με την αρχή του πλουραλισμού των ιδεών, και υπό την προϋπόθεση ότι τούτο δεν υποκινεί μίσος, βία ή διακρίσεις·

ο

ο ο

7. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, σε όλους τους οργανισμούς που μνημονεύονται στο παρόν ψήφισμα και στο Συμβούλιο της Ευρώπης.